

Året der gik i 2015.

Uge 53, Vådt og varmt.

Julen har været usædvanlig varm og våd. Aldrig nogensinde har jeg set så store oversvømmelser ved Gudenåen. Selv gulvet inde i fiskerhuset har været dækket af vand. Markerne er mættet af vand, men helt grønne. I marken efter vinterrug er der sået kløvergræs som efterafgrøde. I efteråret var kløveren dominerende og gav ikke plads til hverken græsset eller ukrudt. Nu er det blevet for koldt til kløveren, der er faldet helt sammen. Derimod har græsset taget over, fordi græs kan gro ved en lavere temperatur end kløver. Græsset udnytter frit tilgængelige næringsstoffer i jorden og producerer biomasse i jordbundslivet, hvilket gør jorden mere frugtbar.

Uge 51, Glædelig jul og godt nytår.

Udenfor er det rekordvarmt for årstiden og meget blæsende og vådt. Det ville være meget rart med en periode med dagsfrost, der kunne gøre det af med alle de ukrudtsarter, der ikke tåler frost. Vi er sluppet nådigt igennem orkanerne, både Gorm og Helga. Bygningerne blev stående, og vi slap med et par væltede træer i læbæltet. I marken kan jeg ikke gøre noget som helst, det er alt for vådt. Derimod er vejret rigtig godt til at få ryddet skrivebordet, og få ordnet administrative opgaver og bogholderi. Familien til flyveren Jack White har sendt en julehilsen, og vi har været rundt med blomster ved korset i marken og på kirkegården i Gl. Rye.

Uge 49, Mine drømme om en husstandsvindmølle er borte med blæsten.

Jeg kunne godt tænke mig at være selvforsynende med energi og CO2 neutral på gården. Derfor har derfor jeg haft kontakt med et par firmaer, der sælger husstandsvindmøller. Med et pludseligt pennestrøg ændrede regeringen her i efteråret prisen og garantiperioden for strøm produceret fra bl.a. husstandsvindmøller, hvilket betyder, at en vindmølle aldrig vil blive rentabel på min ejendom. Så har jeg været på kursus og taget et gaffeltruckcertifikat B. Det tog 7 dage med prøve i både teori og praktik. Hjemme funderer jeg over, hvordan jeg med f.eks. harvetænder kan gøre min såmaskine mere velegnet til at så direkte i en stubharvet jord.

Uge 47, Store problemer med manglende vedligehold af Gudenåen.

Markerne langs Gudenåen er ofte oversvømmet, og vores afgrøder bliver ødelagt. Dette skyldes, at Horsens Kommune er ophørt med to årlige grødeskæringer. Kommunen mener ikke, disse grødeskæringer har indflydelse på afvandingen af markerne langs åen. Vi er nogle lodsejere, der sammen med Østjysk Landboforening, har haft et møde med embedsmændene, der ikke mener, at vi lodsejere skal kunne forvente at dyrke lave områder som hidtil, og at vores tab skal holdes op mod de samfundsmæssige omkostninger. Næste skridt er, at Østjysk Landboforening holder møde med politikerne i teknik og miljøudvalget omkring problemerne.

Uge45, Det er usædvanligt varmt for årstiden.

Rugen, der er sået i hestebønnemarken, er blevet pudset af anden gang inden for en måned. De høje temperaturer på op til 15 grader om dagen holder godt gang i væksten af rugen og også de andre afgrøder. I rugen er der meget storkenæb, en ukrudtsplante der efterhånden fylder en hel del hos mig. Storkenæb bliver måske opformeret i rødkløverfrømarken, hvor den har rig mulighed for at modne af og smide frø. I tørreriet er jeg ved at tørre hestebønnerne færdig. De skal tørres ned til 14% vand. Hestebønnerne er blevet kasseret til fremavl, idet spireprocenten var alt for lav. Jeg tror, det våde efterår og den meget sene høst har ødelagt kvaliteten.

Uge 43, Naturen har iklædt sig efteråret farver.

Rugen, der er sået efter tre stubharvninger, er ved at komme op. Det ser ud til, at rugens fremspiring er pænt ensartet. Der har været problemer med at få såsæden ordentligt i jorden efter hjulene på såmaskinen. Jeg må på en eller anden måde have monteret nogle sporløsnere. Allerbedst var det med 11 sporløsnere, en efter hvert såskær. Jeg har bevidst trukket rodukrudt, halm og planter fri af jorden. Marken er derfor meget ujævn. Nogle mener, en tallerkenharvning ville jævne og nedmulde rodukrudtet meget mere. Ja, men jeg er ikke interesseret i nedmuldning, hvor rodukrudtet får mulighed for at gro videre. Ovenpå jorden dør rodukrudtet.

Uge 41, Pløjefri dyrkning af vinterrug.

De sidste hestebønner er høstet. Rugen, der er undersået i hestebønnerne, er i god vækst. I vårtriticalemarken havde jeg også sået vinterrug ved sidste radrensning i maj måned. Rugen spirede, som den skulle, og stod pænt i rækker tidligt på sommeren, men blev senere kvalt i den tætte dæksæd. Vårtriticalemarken er derfor blevet stubharvet med vingeskær diagonalt tre gange. Herefter har jeg undladt pløjningen og sået vinterrugen direkte efter stubharvningerne oveni halm og stubrester. Det ser lidt voldsomt ud, og jeg er spændt på resultatet. Økologisk Landsforening arrangerede markvandring hos mig 8. oktober. Du kan læse mere "[her](#)"

Uge 39, Så blev det da endelig tørvejr.

Jeg har høstet halvdelen af hestebønnerne, og resten bliver høstet snarest. Der er i maj måned undersået rug i hestebønnerne. Nu må vi se om rugen skal være "No - till" sået vintersæd eller efterafgrøde. Rug klarer sig godt i bunden af marken og ud over at holde på kvælstoffet, så hindrer den kvik og frøkrudt i at blive for dominerende, hvilket kan være et problem i hestebønner dyrket på rækker. Som planteavler bliver jeg inspireret af en række amerikanske forskere og landmænd, der har fokus på opbygning af humus og det biologiske liv i jorden. En af de forskere, jeg finder meget spændende, er Dr. Kris Nichols. Du kan se et foredrag "[her](#)".

Uge 37, Så er vårtriticalen høstet.

Efter en uge 36, der bød på ikke mindre end 100 mm. regn, fik vi så en uge med dejlig høstvejr og vårtriticalen kom i hus. Triticalen er høstet modent, men meget vådt. Vi er så langt henne på året, og der er ved at være godt gang i alt det grønne i bunden af marken, så jeg tør ikke udsætte høsten yderligere. I skrivende stund regner det igen, så jeg er ikke ked af, at kornet ligger på tørreriet. Det våde korn får masser af luft på tørreriet, og varmekanonen er kørt i stilling. Der skal varm luft til at få kornet tørret ned under 15% vand. Rødkløverudlægget og kløvergræsset ser ud til at komme fint. Det er mere tvivlsomt med rugen, der er undersøet i triticalen.

Uge 35, Behandling af rugmarken efter høst.

Efter tærskningen af vinterrugen er jeg ude med brakpudseren. Stubben er meget høj grundet kløveren i bunden af marken. Formålet med brakpudsningen er at snitte og klippe stubben af, men også at klippe kløveren, tidsler, kvik og andre spændende sager. Når det hele så er klippet ned, har jeg den ide, at kløveren er hurtigst til at komme i gang igen og konkurrerer faktisk fantastisk godt mod al ukrudtet. Kløveren fikserer kvælstof frem til starten af oktober. I oktober, når det bliver køligere, begrænser kløveren sin vækst, og rajgræsset tager over. Formålet med rajgræsset er at producere biomasse til jordbundslivet og gøre jorden mere frugtbar.

Uge 33, Så blev rugen høstet.

Rugen er kommet i hus. Udbyttet varierer meget, alt efter om forfrugten er korn eller hestebønner. Jeg har ikke problemer med at så efterafgrøder til tiden, idet de blev sået i løbet af maj måned sammen med sidste radrensning. I rugen er efterafgrøden kløvergræs. Der, hvor rugen er tynd, er kløveren kraftig, og man skal nok være overbevist økolog for se glæden i at tærsk korn med al den kløver. Forsøgsarealet, hvor rugen er sået pløjefri i maj måned sidste år gav et rigtig godt udbytte. Jeg tror pløjefri dyrkning af vintersæd reducerer udvaskningen af kvælstof til gavn for afgrøden. I hestebønner og vårritricale har jeg desværre en hel del gråbynke.

Uge 31, Solskin og varme ønskes, tak.

Siden sidst har vi fået ikke mindre end 85 mm. vand. Sommeren er i år usædvanlig våd og kold og en stor kontrast til sidste år, der bød på masser af varme og sol. Mejetærskeren er blevet støvet af og er helt klar til årets høst. Det samme er tørreriet, der er blevet gjort klar til årets høst. Det er en god ting at kunne rense, tørre og opbevare sit eget korn. Nu venter jeg på sol og varme, således rugen kan modne. Kernerne er i skrivende stund meget bløde og kan med lethed klemmes sammen med fingrene. Vi tager i den kommende uge imod en udvekslingsstudent fra Argentina. Det er Nicole, der skal bo hos os frem til december, og det glæder vi os til.

Uge 29, Syning af korn.

Jeg har været markerne igennem for at se efter flyvehavre. Triticale og hestebønnerne, der dyrkes i fremavl, er blevet synet og godkendt. Det er godt at komme ud og kigge afgrøderne grundig igennem, og det er således nu, at der gøres overvejelser om ændringer og nye tiltag til næste år. En af de ting, jeg overvejer omkring efterafgrøder, er at så en blanding af forskellige efterafgrøder med forskellige egenskaber i kornet. Jeg er overbevist om, at det er vigtigt at producere kvælstof, men måske mere vigtigt at producere biomasse til jordbundslivet. Jonas er kommet hjem efter et år som udvekslingsstudent i Brasilien. Dejligt at han er hjemme igen.

Uge 27, Så har sommervejret langt om længe vist sig.

Afgrøderne har godt gang i væksten. Hver morgen kan jeg se, at de er groet. Faktisk ser det ikke helt ringe ud lige nu, men det kan ændre sig inden høst. Halvdelen af kløvergræsset, hvor kvierne går, er blevet afpudset. Det er for at skabe nye friske græsskud og for at få gnavet det ikke afpudsede areal bedre ned. Ellers er der roligt i marken lige nu, så tiden bruges derfor på bygningsvedligehold. På planlægningsfronten er jeg ved at undersøge, om jeg bor et sted, hvor der er vind nok til at en husstandsvindmølle kan være en rentabel investering. Jeg har lige læst en spændende rapport om Humus, Jordfrugtbarhed og Økologi. Den kan læses ["her"](#).

Uge 25, Folketingsvalg og ny regering.

Folketingsvalget faldt ud til fordel til de blå, der lige nu prøver at finde et regeringsgrundlag. Såfremt jeg var politiker og kunne bestemme, hvordan dansk landbrug skal udvikle sig i fremtiden, bliver det med stor fokus på produktudvikling og forædling af vore landbrugsråvarer, således at danske landbrugsprodukter differentierer sig markant fra konkurrenternes på eksportmarkedet, så varerne kan sælges til markant højere priser, der kan dække erhvervets omkostninger. På hjemmefronten blomstrer hestebønnerne. Rugen, der er sået imellem hestebønnerækkerne, står pænt. Vårtritalen er i skridningsstadiet, og efterafgrøderne står også her ret pænt.

Uge 23, Færdig med radrensning og såning af efterafgrøder.

Det har været svært at komme ud med radrenseren i år, pga. alle regnvejrsdagene, så helligdagene har måtte tages i brug. Vårtritcalen er radrenset færdig, og der er sået forskellige afgrøder mellem kornrækkerne, dels rød- og hvidkløverudlæg til frø, græsblanding Ø31 og jeg har såmaend også forsøgt mig med vinterrug. Det våde vejr giver gode fremspiringsbetingelser for udlæggene. Jeg mangler viden om efterafgrøder. Hvorfor hører vi kun om rød- og hvidkløver? Hvor meget N producerer kløverarterne? Er der kløverarter, der udvintre? Er der kløverarter, der kan løsne strukturskadt jord? Og hvilke afgrøder kan levere en masse biomasse i efteråret?

Uge 21, Det har været et usædvanligt koldt og vådt forår.

Hestebønnerne er radrenset to gange. Ved anden radrensning har jeg sået vinterrug mellem rækkerne med 88 kg/ha. Rugen har tre formål. Det første er at skygge for ukrudtet, der vælter frem i juli måned. Det andet er at have en efterafgrøde, der effektivt samler kvælstoffet op efter hestebønnerne. Det sidste formål er at forsøge at lave økologisk pløjefri dyrkning. Vi roder alt for meget rundt i jorden, og for dybt, til skade for jordbundslivet og jordfrugtbarheden. Det meget kolde og våde forår har sat sig sine spor på afgrøderne. Forageren i vårtritalen er klasket sammen, og jeg har forsøgt at løsne jorden med montering af harvespidser på radrenseren.

Uge 19, 70-året for Danmarks befrielse.

Rugen er radrenset færdig. Ved anden radrensning har jeg såmaskinen bagpå. I rugen bliver der udsået 3 kg rødkløver + 3 kg. alm. rajgræs. Rugen høstes tidligt i august, og det er vigtigt at udnytte hele august måned til produktion af kvælstof og jordfrugtbarhed. For at det kan lade sig gøre, skal efterafgrøden være klar, når mejetærskeren forlader marken. Kløveren producerer kvælstof i august og september måned. I oktober, når temperaturen falder, tager rajgræsset over og forsætter væksten til sidst i oktober. På 70-årsdagen for frihedsbudskabet den 4. maj havde vi gæster. Vi gik ned til mindekorset, så på vagdele, og jeg fortalte om flyverne.

Uge 17, Så starter perioden med radrensning og såning af jordforbedringsafgrøder.

Nu har rugen langt om længe fået sin gylle. Det er ca. tre uger for sent, udsat p.g.a. våde marker. Rugmarkerne er af vinterens nedbør blevet banket godt sammen, og jeg har skiftet gåselapperne på radrenseren ud med harvespidser ved første radrensning. Jorden er blevet løsnet, inden gyllen blev bragt ud, og jeg håber det kan fremme udnyttelsen af kvælstoffet. Jeg kunne ikke få kontrakt på dyrkning af rødkløverfrø i år. DLF/Trifolium har store lagre af kløverfrø og begrænser produktionen. Da kløver er generatoren i et økologisk dyrkningssystem har jeg i stedet fået en flok kvier på græs. Det er en god og let måde at samarbejde med kvægbrugere på.

Uge 15, Færdig med forårssåningen.

Så er vårtritralen blevet sået, der er samlet sten, og marken er tromlet. Det er som tidligere år sorten Dublet, vi har sået. Ifølge sortsforsøgene burde det havde været Amarillo i stedet. Dublet er dog en sort, der lykkedes godt på mine marker. I hestebønnerne dyrker vi i år en sort, der hedder Divine. Det er en ny sort, jeg ikke kender. Både hestebønnerne og vårtritralen dyrkes til fremavl til Danish Agro. Jeg har endnu ikke fået kørt gylle ud på vinterrugen, hvilket er bekymrende. Rugen er gået i gang med væksten og da vækstsæsonen er kort, er det vigtigt med tidlig tilførsel af gødning. Årsagen er, at marken stadigvæk ikke kan bære de tunge gyllevogne.

Uge 13, Travle dage i marken.

Det har været en travl periode i marken. Vårsædsmarkerne er blevet pløjet og pakket. Halvdelen af arealet er blevet harvet umiddelbart efter pløjningen, dels for at slå knoldene i stykker, inden de tørrer og bliver for hårde, men også for at trække kvik fri af jorden, så solen kan gøre det af med det. Jeg bekæmper ikke rodukrudt ved at have sorte marker vinteren over, derfor er jeg meget omhyggelig med at genere rodukrudtet i forbindelse med forårssåningen. Hestebønnerne er blevet sået. Vi mangler at så vårtriticalen. Jeg havde håbet på at få gylle ud på vinterrugen inden påske. Marken kunne ikke bære gylletrækket, så det blev en kort fornøjelse.

Uge 11, Der kom lige lige et forår forbi, lidt før forventet.

Den seneste uges vejr har været fantastisk. Højtryksvejr med sol om dagen og frost om natten. Det er helt optimalt i forbindelse med stubharvning. Stubharvningen foregår med vingeskær, hvilket er obligatorisk, såfremt man vil have noget udbytte ud af arbejdet. Vingeskærene gør, at man underskærer jorden i ca. 10 cm's dybde, altså løsner jorden og rykker rodukrudt fri af jorden. Solen bekæmper effektivt rodukrudt, der ligger løs oven på jorden. Der er nedfældet gylle på udvalgte vårsædsarealer. Midt i travlheden har jeg været til en mindehøjtidelighed på 70. årsdagen for en nedstyrtet Lancaster [ME449](#) ved Tarm og har haft besøg fra Canada.

Uge 9, Operation "Badeværelse" nærmer sig sin afslutning.

Efter at have arbejdet mange timer med renovering af badeværelse, er jeg heldigvis snart ved at være færdig med opgaven. Vinteren er mørk, kold og lang, så det er skønt at konstatere, at dagene nu bliver længere. Så snart jorden kan bære traktoren, vil jeg gerne ud med stubharven. Der er en del kvikpletter i marken, hvor jeg dyrkede rødkløverfrø, som jeg gerne vil have trukket fri af jorden. Jeg har haft besøg af en gruppe fra "Økoløft Aarhus". Deltagerne er på kursus med henblik på at vikariere i daginstitutioner og køkkener i Aarhus kommune, der skal omlægges til minimum 60% økologi inden 2020. Der vil blive brug for mange økologer i fremtiden.

Uge 7, Den stærke danske krone.

Der er en voldsom kamp i gang mellem Nationalbanken og store internationale spekulanter omkring værdien af den danske krone i forhold til andre valutaer. Taber Danmark kampen og opgiver fastkurspolitikken, vil det gøre rigtig ondt på eksporterhvervene, herunder landbruget, der med et pennestrøg vil få deres salgspriser på eksportmarkedet reduceret ganske markant. Det er ikke en revaluering af kronen, landbruget har brug for lige nu. Økonomiske eksperter mener, at fastkurspolitikken kan fastholdes bl.a. ved en historisk lav rente, men lad os nu se. Virkeligheden overstiger nogle gange fantasien. Det bliver spændende at følge den videre udvikling.

Uge 5, Landbruget i krise.

Dagligt kan man læse om krise i dansk landbrug. Det undrer mig faktisk ikke, at erhvervet har det svært. I alle de år jeg har været i landbruget, har mit erhverv haft øjnene stift rettet mod vækst, altså mere jord, flere dyr og højere udbytter. Der har ikke været meget fokus på markedsformer, rentabilitet og lønsomhed. Har der været en smule egenkapital, er den blevet anvendt til køb af mere jord og maskiner. Nu er priserne på jord, fødevarer og alt andet faldende og værdierne skrumper, samtidig med at indtjeningen falder. Historisk har landbruget været igennem nogle voldsomme kriser i årene 1819, 1870 og 1930-erne. Gentager historien sig selv?

Uge 3, Bygningsrenovering.

Vinteren går med at renovere et badeværelse. Jeg laver stort set alt det, jeg selv må lave ifølge loven. Somme tider er det lidt svært at finde ud af, hvordan tingene skal skrues sammen. Planteavlskonsulenten har været på besøg, og der er lavet gødningsregnskab og markplanlægning for kommende år. Vi har planlagt en strategi for udtagning af jordprøver. Med min lave import af husdyrgødning tærer jeg faktisk på kalieresurserne i jorden, og jeg skal til være opmærksom på, at især kalitallene ikke bliver for lave. Er det tilfældet, må jeg som økolog tilføre vinasse eller patentkali. Det er særdeles vigtigt, at man ikke udpiner sin jord for kali og fosfor.

Uge 1, En snert af vinter.

I julen var der kortvarig dagsfrost og en lille smule sne. Nu er det igen fugtigt, gråt og regnfuldt. I julen har jeg skrevet om familien Baatrup og især om min oldefar Niels Nielsen Baatrup, der for mange år siden var ejer af Ørskovgaard ved Gedved. Du kan læse om min oldefar "[her](#)" Markplanen for næste år er på plads. De erfaringer, jeg tilegner mig, medfører, at jeg finjusterer lidt på tingene hvert år. Næste år vil jeg bl.a. forsøge mig med pløjefri etablering af vinterrugen. Det er planen at rugen skal såes i forbindelse med anden radrensning af henholdsvis vårritricale og hestebønner i maj måned. Lykkes det, sparer jeg mange traktortimer i efteråret.

